הלכה · משנה תורה · מפרשים · מלאכת שלמה · ספר טהרה

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות טומאת מת

רבי שלמה חכים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות טומאת מת

רבי שלמה חכים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מלאכת-שלמה-על-משנה-תורה-הלכות-טומאת-מת/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161024 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ה 4
הלכה יג 4
פרק ט 5
הלכה יב 5

פרק ה

הלכה יג

דברי המגיה איתא בסוכה דף כ"ה וז"ל ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם אותם אנשים מי היו נושאי ארונו של יוסף היו דברי ר' יוסי הגלילי ר' עקיבא אומר מישאל ואלצפן היו שהיו עסוקין בנדב ואביהוא ע"כ. וכתבו התוס' וז"ל מישאל ואלצפן היו שהיו עסוקין בנדב ואביהוא וא"ת למ"ד בפרק ארבע מיתות דשריפה ממש היה שנשרפו גופן וכן דריש בתורת כהנים מותאכל [אש] אותם אמאי נטמאו י"ל דשמא שלדן היתה קיימת עכ"ל. והנה ראיתי להרב רמת שמואל שהקשה על דברי התוס' וז"ל דמאי קושיא היא זאת דהא למ"ד דאף גופם נשרפו אמרו שם דהתחיל מגוואי כעין מיתה א"כ תיכף שנשרפו נשמתן נטמאו הבגדים מחמת גופם ואף כי אח"כ נשרפו גופם מ"מ נטמאו הבגדים מחמת גופם והו"ל אב הטומאה ומישאל ואלצפן נטמאו מהבגדים וצ"ע עכ"ל וראיתי להרב מורי זקיני זלה"ה בספרו הטהור טירת כסף שתירץ קושיא זו של רמת שמואל וז"ל אמנם אחרי נשיקת ידי ורגלי קדשו של הרב ז"ל לא קשה להתוס' ולא מידי דהם סבירא להו כסברת הראב"ד ז"ל בפ"ה מהל' טומאת מת ה"ג וז"ל דהבגדים הם אב הטומאה ומטמא לאדם הנוגע בהם היינו כשהן מחוברין למת אבל לאחר שפרשו מן המת אין הם אב הטומאה ואף שהרמב"ם ז"ל ס"ל כקושיית הרב רמת שמואל ז"ל מ"מ יש לומר שהתוס' ז"ל ס"ל כסברת הראב"ד ז"ל כשאינן מחוברין לא הוו אב הטומאה ועל זה הקשו דכיון שגופן נשרף ואחר שנשרף הגוף הוא טהור והגם שנטמאו הבגדים מהגוף קודם שנשרפו מ"מ כשבאו מישאל ואלצפן להוציאן לא היו הכותנות מחוברין למת ומישאל ואלצפן לא נטמאו עכ"ל.

ולענ"ד נראה אם ניחא קמייהו דרבנן לתרץ קושיית רמת שמואל אפי' לדעת הרמב"ם והוא דכתב הרמב"ם בפ"ה מהל' טומאת מת הל' י"ג וז"ל בגדים הנוגעין במת אע"פ שהן כמת לטמא אחרים שנגעו בהן טומאת שבעה אינו כמת לטמא אחרים באהל ובמשא שהמשא למת עצמו אינו מפורש כמו שביארנו עכ"ל, נמצינו למידין מדברי הרמב"ם שהבגדים שנטמאו במת אינו מטמא אחרים במשא וא"כ הוא מישאל ואלצפן לא נטמאו בנדב ואביהוא משום שבמשא היה שהרי מעיד עליהן הכתוב וישאום בכותנותם וזהו שהקשו התוס' ז"ל וזה לשונם למ"ד דשריפה ממש היה שנשרפו גופם א"כ מישאל ואלצפן לא נטמאו ואף שתיכף שנשרפו הנשמות נשארו הגוף קיים ונטמאו הבגדים מחמת הגוף מ"מ מישאל ואלצפן לא נטמאו מהבגדים משום שבמשא היה שנאמר וישאום בכתונותם ודוק. **הכ"ד הצעיר אברהם רבינו גאטינייו ס"ט**

פרק ט

הלכה יב

דבר ידוע שכל אלו הטומאות וכיוצא בהן שהן משום ספק הרי הן של דבריהם ואין טמא מן התורה אלא מי שנטמא טומאת ודאי וכו'. הנה ידוע מחלוקת הראשונים בהא דקי"ל ספקא דאורייתא לחומרא אי ר"ל שרבנן החמירו בו אבל מן התורה כל ספקא רחמנא שריא או דילמא דמדאורייתא אסיר ומחמירנן ביה מספק ודעת רבינו הוא דכל ספק מן התורה מותר ולדעת שאר רבוותא הרא"ה והרשב"א מן התורה אסור. וראיתי להרב פר"ח ביו"ד סי' ק"י בקונטרס ספק ספקא שכתב וז"ל וכן דעת רש"י וכמו שהוכיח מהרימ"ט מדבריו דפ' עשרה יוחסין (קידושין דף ע"ג ע"א) וכן מוכח עוד בהדיא מדבריו בר"פ האשה דאמרינן וקדשתו בעל כרחו ופרכינן היכי דמי, וכתב וז"ל היכי דמי וכו' דהא ודאי באיסור מפורסם ואפי' באיסור ספק לא איצטריך קרא דודאי כפינן ליה עכ"ל, ועיין בס' עץ החיים בלשונות על רבינו מה שהקשה על זה יעו"ש.

ואני תמיהא לי טובא על הרב פר"ח שרצה ליחס סברא זאת לדעת רש"י ז"ל דהא דעת רש"י נראה בפירוש יותר דס"ל כדעת רבינו, שכתב בפ"ק דחולין דף ט' ע"ב וז"ל והלכתא גמירי לה דברה"ר ספקו טהור וגזירת הכתוב היא דהא ברה"י לחומרא אזלינן וכל ספק דאיסורא לחומרא בעינן למיזל שמא יעבור ע"כ, הרי לך להדיא דספק דאורייתא דאזלינן לחומרא הוא משום גזירה שמא יעבור והיינו ודאי מדרבנן דאי מדאורייתא אין לומר שמא יעבור וגם אין לומר בעינן למיזל והוא היפך מה שהוכיח הפר"ח לדעת רש"י וצריך ישוב.